

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський національний аграрний університет

Факультет агротехнологій та природокористування

Кафедра туризму

Робоча програма (силабус) освітні компоненти

ОК 21. Безпека туристичної подорожі

(обов'язкова)

Реалізується в межах освітньої програми: **Туризм**

за спеціальністю: 242 - Туризм

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2022

Розробник:

(підпис)

В. П. Онопрієнко, д.пед.н., професор

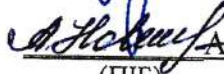
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Екології та ботаніки</u>	протокол № 14 від 30 травня 2022 р.
	Завідувач кафедри <u>В.Г. Скляр</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми О. В. Коваленко
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма І.М. Коваленко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: А. В. Новікова
(ПІБ)

 В.Г. Скляр
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (Т. В. ...)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 29.08. 2022 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

1.	Назва ОК	Безпека туристичної подорожі								
2.	Факультет/кафедра	агротехнологій та природокористування / туризму								
3.	Статус ОК	Обов'язкова								
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	ОПП – «Туризм» Спеціальність – 242 «Туризм»								
5.	ОК може бути запропонований для	-								
6.	Рівень НРК	НРК – 6 рівень								
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається протягом IV навчального семестру								
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0 Форма контролю - іспит								
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Заняття								
		Денна форма			Заочна форма					
		150 год			год			год		
		Лк	Лб	Ср	Лк	Лб	Ср	Лк	Лб	Ср
10.	Мова навчання	Українська								
11.	Викладач/Координатор освітньої компоненти	Онопрієнко Володимир Петрович								
11.1	Контактна інформація	Доктор педагогічних наук, професор кафедри туризму, кабінет 227-е. Ел. адреса: onoprienko.v.p@ukr.net								
12.	Загальний опис освітньої компоненти	ОК « Безпека туристичної подорожі » формує в студентів знання про соціально-економічні та медико-біологічні закономірності безпечної туристичної подорожі; поняття про базові екологічні критерії здоров'я, індивідуальні фізичні, психосоматичні особливості організму людини та їх залежність від факторів середовища під час подорожі								
13.	Мета освітньої компоненти	Метою ОК « Безпека туристичної подорожі » - забезпечення студентів знаннями щодо впливу природних і соціальних умов туристичної								

		подорожі на здоров'я людини, розуміння зв'язку між можливими негативними умовами перебування на відпочинку та виникненням захворювань і патологічних змін організму
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітня компонента базується на вивченні таких ОК: Безпека праці, Біологічні аспекти туристичної галузі, Основи туризмознавства. Освітня компонента є основою для вивчення дисциплін Активний туризм, Організація туристичних подорожей та таборів.
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.</p> <p>Порушеннями академічної доброчесності при вивченні ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <p>академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання;</p> <p>академічне шахрайство – анулювання отриманих балів;</p> <p>повторне проходження оцінювання, повторне виконання несамотійно виконаної роботи;</p> <p>використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю.</p>
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3676

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення ОК студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямована ОК				Як оцінюється ДРН
	ПРН 09	ПРН 10	ПРН 20	ПРН 22	
ДРН 1. Дотримуватися стандартів якості і норм безпеки в процесі організації туристичних подорожей	+			+	Тестування (множинний вибір)
ДРН 2. Уміти організувати процес обслуговування споживачів туристичних подорожей на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій	+		+		Контрольна робота
ДРН 3. Організувати соціально-психологічну роботу суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем		+			Усне опитування, тестування
ДРН 4. Виявляти проблемні ситуації в процесі туристичної подорожі і пропонувати шляхи їх розв'язання			+		Самостійна робота
ДРН 5. Професійно вирішувати проблемні чи екстремальні ситуації, які можуть виникнути в подорожі				+	Тестування (множинний вибір)
ДРН 6. Уміти надавати першу домедичну допомогу в екстремальних ситуаціях	+		+	+	Практична робота

3. ЗМІСТ ОК (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу					Рекомендована література	
	Денна форма навчання			Заочна форма навчання			
	Аудиторна робота	Самостійна робота		Аудиторна робота	Самостійна робота		
	Лк	Лб		Лк	Лб		
Тема 1. Предмет, завдання дисципліни та її місце в системі наук	2		6	2		3	1-4, 13
Тема 2. Середовище існування та різноманітні антропосистеми	2	2	6			5	5
Тема 3. Вплив довкілля на організм людини в туристичній подорожі	2	6	6			5	5-7,9
Тема 4. Техногенні чинники тиску на організм людини під час туристичного відпочинку	2	2	6			5	5,7
Тема 5. Біогенні чинники тиску на організм людини під час туристичного відпочинку	4	2	6			10	1-6
Тема 6. Гомеостаз та його значення	2	2	6			10	5,9
Тема 7. Методологія охорони здоров'я людини під час туристичного відпочинку	2	2	6			10	1-6
Тема 8. Критерії здоров'я людини в туристичній подорожі	2	2	6			10	1-6
Тема 9. Екологічні проблеми харчування людини в туристичній подорожі	2	2	7			10	9, 12
Тема 10. Харчові речовини, їх вміст та якість у продуктах харчування	2	2	7			10	9
Тема 11. Медичні аспекти екології здоров'я в туризмі	2	2	7			10	1-6
Тема 12. Основи особистої гігієни людини та її житла під час мандрівки	2	2	7			10	1-3, 12
Тема 13. Біологічна і соціальна природа людини в умовах дозвілля	2	2	7			10	5-9
Тема 14. Демографічні фактори впливу на міграційні процеси в світі	2	2	7			10	5,6,9
Всього за семестр	30	30	90	2		118	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (якими студент користується в самостійній роботі)	Кількість годин
ДРН 1. Дотримуватися стандартів якості і норм безпеки в процесі організації туристичних подорожей	Лекції, презентації, робота в парах, групова робота	10	Читання, підготовка усних повідомлень, презентацій	15
ДРН 2. Уміти організувати процес обслуговування споживачів туристичних подорожей на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій	Лекції, практичні роботи, групова робота	10	Пошук інформації в інтернеті, підготовка усних повідомлень, презентацій, написання есе	15
ДРН 3. Організувати соціально-психологічну роботу суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем	Практичні роботи, перегляд навчальних відео, робота в парах	8	Перегляд відео читання, підготовка усних повідомлень, презентацій, творів	20
ДРН 4. Виявляти проблемні ситуації в процесі туристичної подорожі і пропонувати шляхи їх розв'язання	Метод проектів, творчі завдання, презентація, есе.	8	Пошук інформації в інтернеті, тестування в системі Moodle, підготовка презентацій	10
ДРН 5. Професійно вирішувати проблемні чи екстремальні ситуації, які можуть виникнути в подорожі	Лекції, практичні роботи, Круглі столи, мозковий штурм	8	Написання електронних листів, постів, коротких повідомлень. тестування в системі Moodle	10
ДРН 6. Уміти надавати першу домедичну допомогу в екстремальних ситуаціях	Практичні заняття, групова робота	8	Пошук інформації в інтернеті, тестування в системі Moodle	13
	Всього:	60		60

5. ОЦІНЮВАННЯ

5.1. Діагностичне оцінювання

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1 семестр			
1	Есе наприкінці тематичних блоків	20 / 20%	5, 10 тижні
2	Усне опитування	15 / 15%	3-13 тижні
3	Семестрова контрольна робота	5 / 5%	12 тиждень
4	Захист самостійної роботи	15 / 15%	8 тиждень
5	Атестація (тест множинного вибору)	15 / 15%	14 тиждень
6	Письмовий іспит	30 / 30%	15 тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонента	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Весняний семестр				
Есе	<i>0-4 бали</i>	<i>5-6 балів</i>	<i>7-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	незначна обізнаність щодо проблеми, короткий опис. Не демонструє самостійного мислення щодо обраної теми.	Наведено більшою мірою опис проблеми (без аналізу) недостатнє обґрунтування основних моментів, не достатньо послідовна аргументація.	Продемонстровано розуміння, глибину та / або деталізацію проблеми; основні моменти обґрунтовані, аргументи є послідовними; вивчаються різні точки зору.	Досить глибоко та / або детально розкрита проблема, проаналізовані різні погляди на проблему; всі основні моменти викладені, аргументи послідовні та вагомі; аналізуються різні точки зору, наводяться власні пропозиції.
Усне опитування	<i><6 балів</i>	<i>7-10 балів</i>	<i>11-13 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Недостатній обсяг знань по тематиці опитування	Посередній рівень знань по опрацьованій	Достатній рівень знань з предмету	Високий рівень знань з предмету

		тематиці		
Семестрова контрольна робота	<i>2 бали</i>	<i>3 бали</i>	<i>4 балів</i>	<i>5 балів</i>
	Робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання роботи	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Презентація, захист проекту чи практичної роботи	<i>0-3 балів</i>	<i>7-9 балів</i>	<i>10-12 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
	Презентація відсутня або не відображає змісту проекту Студент не може відповісти на питання по змісту презентації	Презентація частково відображає зміст проекту, витримано таймінг. Студент бере участь у груповому обговоренні, Зворотній зв'язок не структурований, лабораторно-практичні дослідження проводить з помилками	Презентація повністю відображає зміст проекту, студент на достатньому рівні відповідає на питання по темі презентації, бере участь у груповому обговоренні.	Презентація повністю відображає зміст проекту, студент ґрунтовно надає відповіді на поставлені запитання, практичні роботи виконує без помилок і вміє докладно пояснити сутність завдань
Атестація (тест множинного вибору)	<i>0-3 балів</i>	<i>3-7 балів</i>	<i>7-13 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	<60% правильних відповідей	60-74 % правильних відповідей	75-89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Письмовий іспит	<i><14 балів</i>	<i>14-19 балів</i>	<i>20-24 бали</i>	<i>25-30 балів</i>
	Студент погано орієнтується в навчальному матеріалі	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі

5.3. Формативне оцінювання:

Елементи формативного оцінювання	Дата
Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно
Письмові контрольні роботи, захист практичних робіт	Протягом семестру
Усний зворотний зв'язок з викладачем під час роботи над практичними роботами	Протягом всього семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Биржаков М.Б., Казаков Н.П. Безопасность в туризме. – СПб, 2007 – 208 с.
2. Бобкова А.Г., Кудреватых С.А., Писаревский Е.Л. Безопасность туризма : учебник; под общ. ред. д-ра юрид. наук. Е.Л. Писаревского. М. : Федеральное агентство по туризму, 2014. 272 с.
3. Голод А. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування: монографія. Львів: ЛДУФК, 2017. 340 с
4. Козинець В. М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму: навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. 576 с
5. Некос А.Н., Багрова Л.О., Клименко М.О. Екологія людини: Підручник. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. – 336 с.
6. Чорненька Н.В. Безпека туризму: навч. посібник / Н.В. Чорненька. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 188 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

7. Кондель В.М. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Безпека туризму» / В. М. Кондель; Полтав. нац.пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : ПП «Астрая», 2020. 162 с.
8. Тихонова О.М. Екологія людини. Навчальний посібник (РНП, конспект лекцій, завдання для ЛПЗ та самостійної роботи) для студентів 3 курсу факультету агротехнологій та природокористування, напряму підготовки: 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», денної та заочної форм навчання – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2015. – 197 с.

6.1.3. Інші джерела

10. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/7014/1/BEZPEKA_U_TURYZMI.pdf - Л.В.Кравченко. Безпека у туризмі як ключовий фактор сталого розвитку туризму
11. <https://subject.com.ua/pdf/97.pdf> - Герасименко В.Г., Замкова А.В. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів
12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12> Про захист прав споживачів: Закон України № № 1023-ХІІ. Ред. від 12.05.1991 р. URL:
13. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text> Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р.
14. https://tourlib.net/zakon/pro_turyzm.htm - Ghj nehbpv/ Закон України про туризм.

6.2. Додаткові джерела

1. Баштовий М.Г., Скляр В.Г., Тихонова О.М., Скляр Ю.Л. Туристичний кластер Сумщини: геомоніторинг об'єктів екологічно орієнтованого туризму як складова сталого розвитку регіону // Вісник СНАУ. Серія «Економіка і менеджмент». – 2019. – С. 187-192.
2. Бойчук Ю.Д. Екологічні проблеми харчування людини. – Черкаси, 2002. – 120 с.
3. Гайченко В.А., Коваль Г.М. Основи безпеки життєдіяльності людини. – К.: МАУП, 2002. – 232 с.
4. Горішевський П.А. Організація роботи туристичної фірми: туроператорська і турагентська діяльність. К., 2012. 210 с
5. ДСТУ 4268:2003. Державний стандарт України. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги [Чинний від 2004-01-07]. К.: Держспоживстандарт України, 2004. 14 с.
6. ДСТУ 4269:2003. Державний стандарт України. Послуги туристичні. Класифікація готелів [Чинний від 2004-01-09]. К.: Держспоживстандарт України, 2004. 13 с.
7. ДСТУ 4527:2006. Державний стандарт України. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення [Чинний від 2006- 01-10]. К.: Держспоживстандарт України, 2006. 28 с.
8. ДСТУ 878-93 Води мінеральні питні. Технічні умови [Чинний від 1995-01-01]. К.: Держспоживстандарт України, 1994. 88 с.
9. Діана Кубай. Екологічні аспекти сучасного розвитку туризму. /Вісник Львівського університету. Серія: міжнародні відносини. 2008. – Вип. 24., С. 142-146.
10. Євдокименко В.К. Регіональна політика розвитку туризму. Ч., 2012. 234 с.

- 11.Кифяк В.Ф. Організація Туризму: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – XXI, 2008. - 344 с.
- 12.Про туризм. Закон України: від 18.11.2003, № 1282-IV/ Розділ III, ст.13. «Про безпеку в туризмі».
- 13.Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник / За заг. ред. В.Ф.Орлова. – К.: Грамота, 2006. – 264 с.

6.3.Програмне забезпечення

<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3676>

РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРО ГР АМУ (СИЛАБУС)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП «Туризм»

(підпис)

А. В. Новікова
(ПІВ)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри екології та ботаніки)

(підпис)

Скляр В. Г.
(ПІВ)